

ระบบสุขภาพ ปฐมภูมิเข้มแข็ง

ภารกิจงานการสาธารณสุขมูลฐานและระบบสุขภาพปฐมภูมิ

การบริหารจัดการภารกิจและหน้าที่รับผิดชอบ

1.งานสาธารณสุขมูลฐาน

1. งานพัฒนาศักยภาพ อสม.เป็นหมอประจำบ้าน
- 2.งานพัฒนาศักยภาพ อสค.
- 3.งานพัฒนาศักยภาพ อสค./อสรจ./อสม.ช./อสม. และอาสาสมัครอื่นๆ
- 4.งานประกวด อสม.ดีเด่น
- 5.งานสนับสนุนและพัฒนาการรวมกลุ่ม อสม.(ชมรม/สมาคม/มูลนิธิ อสม.
- 6.งานสิทธิและสวัสดิการ อสม.และกองทุน ฅกส.อสม.
- 7.งานพัฒนา ศสมช.
- 8.งานสุขศาลาพระราชทาน

2.งานสุขภาพภาคประชาชน

1. งานหมู่บ้านจัดการคุณภาพชีวิต(ชุมชนสร้างสุข สุขกายสุขใจ สุขเงิน)
- 2.งานตำบลจัดการคุณภาพชีวิต (ชุมชนสร้างสุข สุขกายสุขใจ สุขเงิน)
- 3.โครงการยาเสพติดในชุมชน และโครงการ3 ล้าน3ปีเลิกบุหรี่ทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชัน
- 4.งานสนับสนุน พชอ.
- 5.งานสุขศึกษา ประชาสัมพันธ์

3.งานนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพ

1. งานวิจัยและพัฒนที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขมูลฐานและระบบสุขภาพภาคประชาชน

4.งานปฐมภูมิ

1. งานพัฒนาศักยภาพ หมอครอบครัวและภาคีเครือข่าย
- 2.งานติดตามเยี่ยมเสริมพลังหน่วยปฐมภูมิ
- 3.งานประเมินหน่วยปฐมภูมิ

5.งานเทคโนโลยีสุขภาพภาคประชาชน

1. งานการจัดทำบัตร อสม.(Smart card)
- 2.งานระบบจ่ายค่าป่วยการ อสม.ตามโครงการบูรณาการฐานข้อมูลสวัสดิการสังคม(E_social welfare)
- 3.งานพัฒนาระบบข้อมูลและเทคโนโลยีภาคประชาชน(อสม./อสค./ตำบลจัดการ/หมู่บ้านจัดการ/3ล้าน3ปี ฯลฯ)
- 4.งานที่ใช้แอปพลิเคชันต่างๆ Smart อสม. /อสม.ออนไลน์/Telemedical

6.งาน รพ.สต. ตีตดาว

1. งานพัฒนาศักยภาพ วิทยากร ครู ก,ข เสริมพลัง และประเมิน รพ.สต. ตีตดาว
- 2.งานติดตามเยี่ยมเสริมพลัง รพ.สต. ตีตดาว
- 3.งานประเมิน รพ.สต. ตีตดาว

นโยบายมุ่งเน้นกระทรวงสาธารณสุข ปี2565

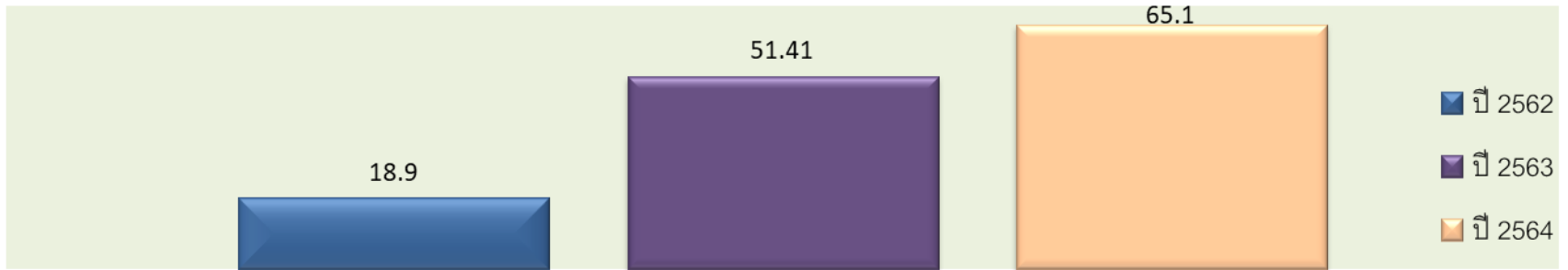
1. ระบบสุขภาพปฐมภูมิเข้มแข็ง

- 1.จำนวนประชาชนคนไทยมีหมอปประจำตัว 3 คน (30 ล้านคน)
ร้อยละ 45
2. การจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิตาม พรบ. ๗ (3,000 ทีม) ร้อยละ45
- ๓.อำเภอผ่านเกณฑ์ประเมินคุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพ ร้อยละ 75
๔. รพ.สต. ที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ รพ.สต. ตัดดาวระดับ5 ดาว ร้อยละ 75 (สะสม)

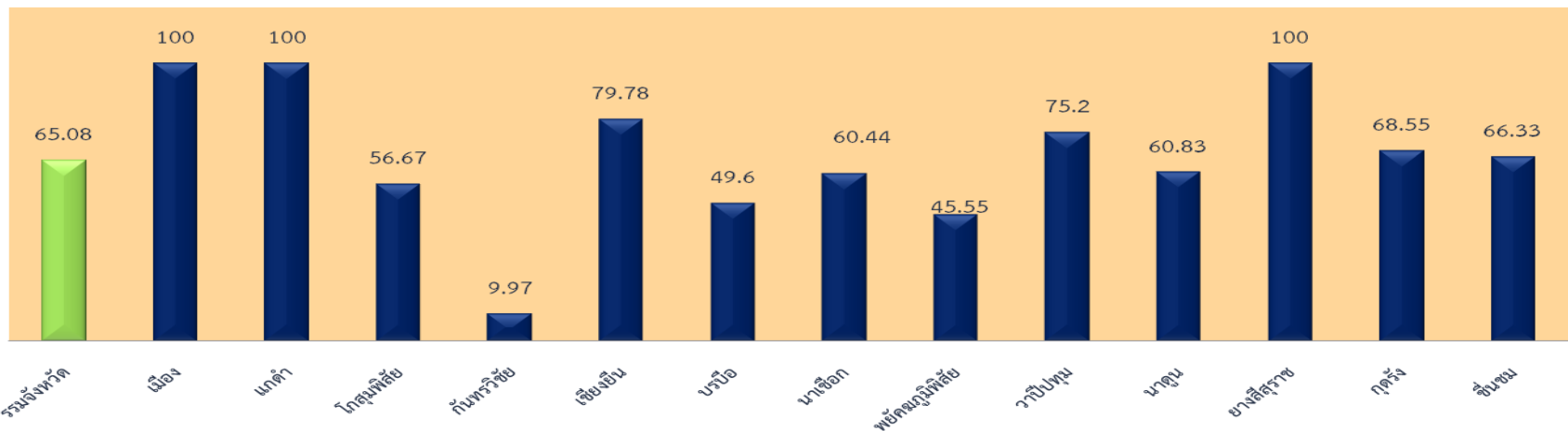
สถานการณ์

ระบบสุขภาพปฐมภูมิจังหวัดมหาสารคาม

ร้อยละของประชาชนคนไทยมีหมอประจำตัว 3 คน ร้อยละ 45

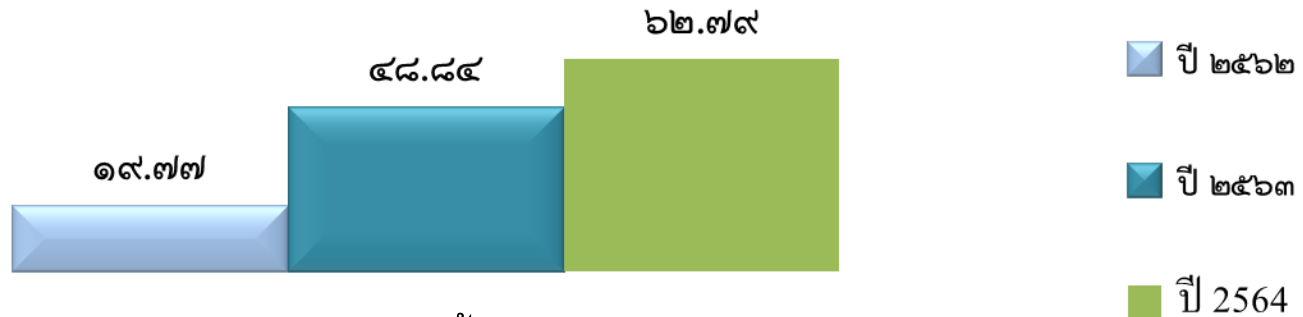

จังหวัดมหาสารคามมีความครอบคลุมของประชาชนคนไทยมีหมอประจำตัว 3 คน ตั้งแต่ปี 2562-2564 เป็น ร้อยละ 18.9 , 51.41 และ 65.08 ตามลำดับ

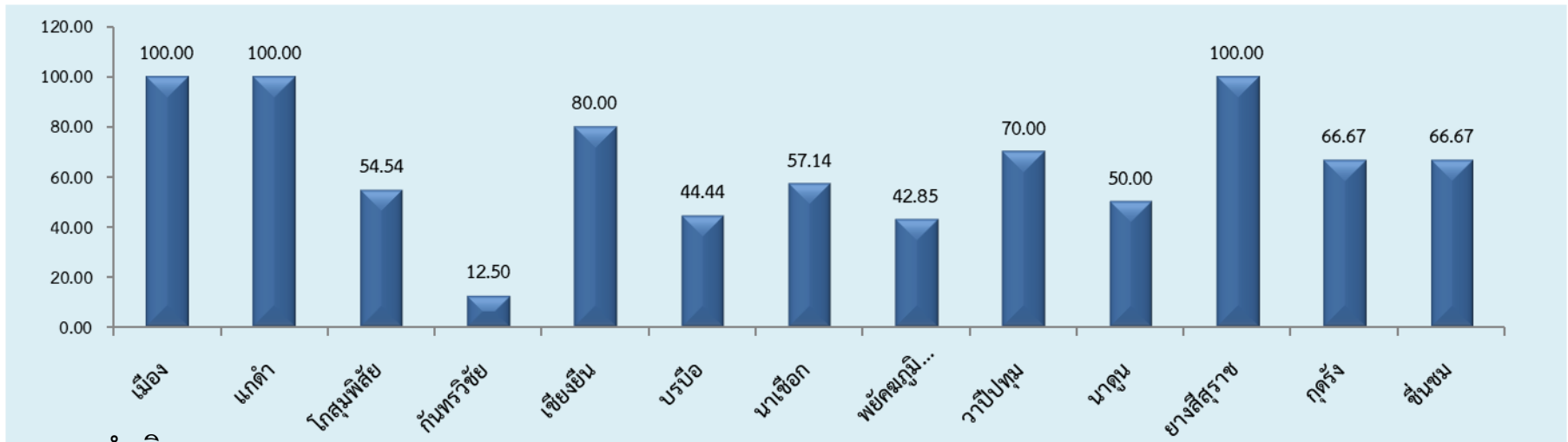

จังหวัดมหาสารคาม มี 13 อำเภอ ครอบคลุมประชากร ร้อยละ 100 จำนวน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอ เมือง , แกดำ , ยางสีสุราช ส่วนอำเภอที่มีผลงานต่ำที่สุด คือ อำเภอกันทรวิชัย ซึ่งปี 2565 ได้มีแผนการจัดตั้งเพื่อให้ครอบคลุมประชากรตามเกณฑ์

การจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ตาม พรบ.ฯ ร้อยละ45

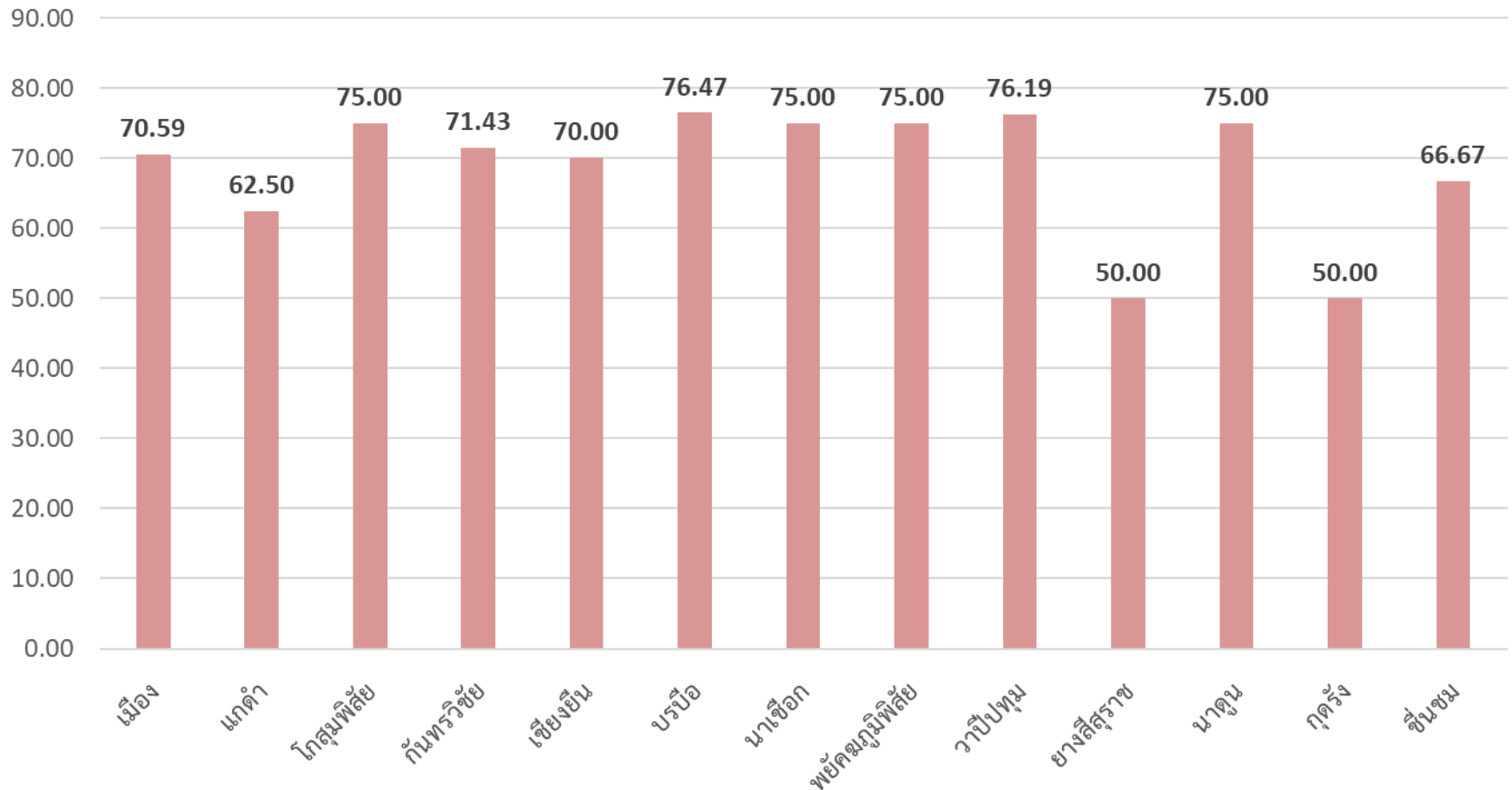
จังหวัดมหาสารคามมีความครอบคลุมการจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ตาม พรบ.ฯ ตั้งแต่ปี 2562-2564 เป็น ร้อยละ 19.77, 48.84 และ 63.95 ตามลำดับ

ผลการดำเนินงาน

ปี 2562-2564 ขึ้นทะเบียนเป็นPCU/NPCU ตาม พรบ. จำนวน 54 ทีม อำเภอที่ขึ้นทะเบียนได้ ร้อยละ 100 มี 3 อำเภอ ได้แก่ เมืองมหาสารคาม แกดดำและยางสีสุราช มี และทุกอำเภอสามารถขึ้นทะเบียนหน่วยบริการตามเกณฑ์ (ร้อยละ33) ยกเว้นอำเภอกันทรวิชัยขึ้นทะเบียนได้ 1 ทีม จากเป้าหมาย 8ทีม คิดเป็นร้อยละ 12.5 เนื่องจากขาดแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว

รพ.สต. ผ่านเกณฑ์ 5ดาว ร้อยละ 75

รพ.สต. ทั้งหมด 175 แห่ง ผ่านเกณฑ์ รพ.สต. 5 ดาว จำนวน 124 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 70.86 โดยเป็น รพ.สต. 5 ดาวที่หมดอายุ จำนวน 47 แห่ง และ ระดับ 4 ดาว 4 แห่ง

กิจกรรมที่ดำเนินการใน ไตรมาสที่ 1

- 1. ประชุมถ่ายทอดนโยบายและทำแผนการขับเคลื่อนงานปฐมภูมิ และ รพ.สต.ติดตาม
- 2. ประชุมคัดเลือกพื้นที่ปฐมภูมิต้นแบบจังหวัดเพื่อรองรับงบประมาณเพิ่มเติม และการกำหนดตัวชี้วัดผลงาน
- 3. การจัดหาแพทย์เพื่อเข้าอบรมหลักสูตรด้านเวชศาสตร์ครอบครัว
- 4. การปรับแผนการจัดตั้ง และชี้แจงหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ
- 5. ประกวด อสม ดีเด่นระดับจังหวัด

“
แนวทางการดำเนินงานและพัฒนา
คุณภาพปฐมภูมิ จ.มหาสารคาม
ปี 2565

ระบบบริการปฐมภูมิ ใน PCU / NPCU

STRUCTURE

1. การขึ้นทะเบียน PCU/ NPCU ตาม พรบฯ 12 ทีม
- 2.รพ.สต. พัฒนาคุณภาพผ่านเกณฑ์ รพ.สต. ตีตราว ร้อยละ 75
3. ตำบลจัดการคุณภาพชีวิต ร้อยละ 75
- ๔.PCU/ NPCU ต้นแบบรับงบประมาณบริการสาธารณสุขเพิ่มเติม จำนวน 28 ทีม

STAFF

- 1.หลักสูตรระยะสั้นด้านเวชศาสตร์ครอบครัวสำหรับแพทย์
หมอกที่ ๓ มีแพทย์พร้อม อบรมจำนวน 15 คน
- 2.หลักสูตรผู้นำการเปลี่ยนแปลงสำหรับ นวก. หมอกที่ ๒
3. หลักสูตร อสม. หมอประจำบ้าน และสมาร์ท อสม. หมอกที่ 1
- 4.พัฒนาศักยภาพ อสม. ดีเด่นในแต่ละสาขา

SYSTEM

ประเด็นมุ่งเน้น

- 1.ลดป่วย → ลดโรค NCD TB
- 2.ลดตาย → Stroke Stemi
- 3.ลดภาวะแทรกซ้อน → COC การเยี่ยมบ้านคุณภาพ
- 4.ลดแออัด ลดรอคอย → พัฒนาคุณภาพ เขตเมือง ตสม.สามัคคี
- 5.การให้บริการแบบ New normal
→ พัฒนาและใช้ระบบ Telemedicine /Telehealth ในกลุ่มเปราะบาง
และกลุ่มผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง

ประชาชน
สุขภาพดี
เกิดพื้นที่
ดี เด่น ดัง

การพัฒนา รพ.สต. ที่ผ่านเกณฑ์คุณภาพ รพ.สต. ตีดดาว ระดับ 5 ดาว

“

ประเด็นมุ่งเน้น

1. การสร้างทีมพี่เลี้ยงระดับอำเภอ และระดับโซน
2. การพัฒนาคุณภาพรพ.สต. ให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์
3. แก้ปัญหาตามประเด็น OTOP ได้พื้นที่ต้นแบบ ดี เด่น ดัง
ด้วยกลไกตำบลจัดการสุขภาพ

แนวทางการดำเนินงาน พัฒนา รพ.สต. ปี 2565

เป้าประสงค์

รพ.สต.
ติดดาว

บริหารจัดการดี

ภาคีมี
ส่วนร่วม

บุคลากร
ดี

บริการ
ดี

ประชาชนมี
สุขภาพดี

ตัวชี้วัด

ร้อยละ 75 ของ
รพ.สต.ที่ผ่าน
เกณฑ์คุณภาพ
รพ.สต. ติดดาว
5 ดาว

แนวทาง

๑ - รพ.สต. ทุกแห่ง

๒ - ประเมินรับรอง 51 แห่ง
(หมดอายุ 47 แห่ง และ
ระดับ 4 ดาว 4 แห่ง)

๓ แก้ไขปัญหาสาธารณสุข
ตามประเด็น OTOP

๔ Health literacy
มาตรฐานสุขศึกษา

๑.พัฒนาตามเกณฑ์
คุณภาพ ๕ หมวดและ
ประเมินตนเองผ่าน
ระบบ GIS Health PCU
๒. อำเภอรับรองผลการ
ประเมินผ่านระบบ GIS
Health PCU
๓.ประเมินรับรองผลโดย
คณะกรรมการระดับโซน
/จังหวัด /เขตสุขภาพ/
ประเทศ

Time line ในการดำเนินงาน รพ.สต. ตัดดาว

ลำดับ	กิจกรรม	ระยะเวลา
1	ประชุมชี้แจงและแต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัดและระดับโซน	ธันวาคม 2564
2	พัฒนาศักยภาพภาพคณะกรรมการ	มกราคม 2565
3	ประเมินระดับโซน	กุมภาพันธ์- มีนาคม 2565
4	ประเมินและประกวด รพสต.ดีเด่น ระดับจังหวัด	เมษายน- พฤษภาคม 2565

การพัฒนาศักยภาพหมอที่ 1 อสม.

- การประกวด อสม. หมอคนที่ 1 จังหวัดมหาสารคาม ระหว่างวันที่ 17-24 ธันวาคม 2564
- ได้ตัวแทนระดับจังหวัด 12 สาขา เพื่อไปประกวดระดับเขตสุขภาพ และระดับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในระหว่างวันที่ 4-7 มกราคม 2565

ผลการประกวด อสม. ดีเด่น 12 สาขา จ.มหาสารคาม ปี2565

ลำดับที่	สาขา	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่อ	นางสาววิมล ประนันท	อ.วาปีปทุม
2	ส่งเสริมสุขภาพ	นางกอบแก้ว โยวะมุข	อ.เมือง
3	สุขภาพจิตชุมชน	นางวงษ์เดือน ระดาบุตร	อ.ยางสีสุราช
4	การป้องกันและแก้ไขปัญหาหายาเสพติดในชุมชน	นายครองศักดิ์ โคช่วย	อ.เมือง
5	การบริการในศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน(ศสมช.)และการสร้างหลักประกันสุขภาพ	นางมะลิวัลย์ โทอะรัฐ	อ.วาปีปทุม
6	การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ	นางนพรัตน์ ตาตะ	อ.เมือง
7	ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ	นายสันติ สาภู	อ.โกสุมพิสัย
8	การป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน	นางสาวสุวรรณี รัตนวงศ์	อ.เขียงยืน
9	การจัดการสุขภาพชุมชนและอนามัยสิ่งแวดล้อม	นางเต้า ปัตตายะโส	อ.นาดูน
10	นมแม่และอนามัยแม่และเด็ก	นางอนันต์ กองทองนอก	อ.นาเชือก
11	ทันตสุขภาพ	นางสาวปีนมณี มิปะทัง	อ.นาเชือก
12	ป้องกัน และควบคุมโรคไม่ติดต่อ	นางสาวญาณิศา จันทะกล	อ.แกดำ

ผลลัพธ์ตาม small success

บรรลุผลตาม small success ไตรมาสที่๑

- / มีแผนการจัดตั้ง PCU/NPCU ระดับจังหวัด อำเภอ
- / มีรูปแบบการติดตามและประเมินผลและแนวทางการดำเนินงาน
- / มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ในการดำเนินงาน